

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés Zala vármegye, 2023.09.12-09.18.

Időjárás: A múlt héten folytatódott az időszakhoz képest meleg, többségében száraz időjárás. Eső 1-3 nap hullott, 5-12 mm mennyiségben, de a megye több területén maradt a szárazság. A minimum hőmérséklet 11,5-15,3 °C, a maximum 23,8-29,5 °C között változott (átlag: 17,65-22,4 °C). Jelentős volt az éjszakai, hajnali páralecsapódás.

ŐSZI ÁRPA, ŐSZI BÚZA

Növényfenológia: talaj előkészítés folyamatban van az őszi vetések alá.

Az árvakelésű gabonákon (búza) betegség fellépése nem tapasztalható, ellenben a levéltetvek előfordulása gyakori (a növények ~40-50 %-án).

REPCE

Növényfenológia: A vetés folyamatban van. A korábban vetett állományok (max. fenológia) 2 leveles állapotúak.

Károsítók:

A 2 leveles repce állományokban a **repcebolha** kártétele erősödött. Elsősorban a szikleveleken de a még fiatal (éppen fejlődő) leveleken is jellemző a gyenge mértékű (2-es skála) kártétel. A kelő-sziklelevelés állományok gyakori szemléje javasolt.

A **levéltetvek** felszaporodása is gyorsult, az érintett állományokban a növényállomány ~40-70 %-án találhatóak szárnyas alakok.

A repce árvakelések és keresztesvirágú másodvetések mellett, mostanra a **fővetésű repceállományokban** is megjelent a **repcedarázs**. A kártétel általában gyenge mértékű (de erősödő, 2-es skála fokozatú). A párosodás, tojásrakás és lárvakelés folyamatos és a növények ~5 %-án már L2-es (L3 észlelési szinten) lárvák is megfigyelhetők (ezek okozták a jelenlegi kártételeket) (1. fotó). A 2 valódi leveles állományok szemléje sürgető, mert a tojásrakási nyomokból ítélve az álhernyók számának és a kártételek növekedésének nagy a valószínűsége!

1. fotó: Repcedarázs álhernyója és kártétele 2 valódi leveles repcén (2023.09.18.) és a repce peronoszpóra „kivirágzása” a levél fonákon.

A **repce peronoszpóra** tünetei gyakorivá váltak és növekedtek most már a kifejlett leveleken is. A levelek fonáki részén intenzív a sporulálás, tehát a betegség további terjedése valószínűsíthető (1-2. fotó).

2. fotó: Repce peronoszpóra tünete a levél színén (2023.09.18)

A két leveles állományokban megkezdődött és folyamatos a **gyomnövények** kelése, fejlődése. Elsősorban a T4-es gyomnövények és az évelők jelenléte jellemző jelenleg (pl. libatopfélék, kakaslábfiú, szulák, egy-egy táblán mezei zsurló stb.). A posztemergens kezelésekre fel kell készülni.

Továbbra is aktuális a magról kelő gyomnövények ellen a **preemergens gyomirtások** elvégzése a vetést követő legfeljebb 4 napon belül.

KUKORICA

Növényfenológia: teljes érés, növények felszáradása.

A kukorica érése folyamatos, egy-egy táblán gyakori a növények részleges vagy teljes felszáradása (általában a lazább talajú területeken).

Kukoricában a **kukoricamolý** második nemzedékének rajzása még tart, de észlelési szintűre csökkent. A kártételek nem növekedtek, a csőfertőzöttség technológiától függően változó, 1-2 % közötti.

A **fuzáriumos csőfertőzés** fellépése továbbra is legfeljebb gyenge mértékű, nem emelkedett (2-es skálafokozat).

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: érés, betakarítás vége; cseresznye, meggy: szüret után.

Alma, körte: gyümölcs színeződés-érés-betakarítás;

Károsítók:

Almában a **moniliás rothadás** fertőzésveszélye továbbra is magas almán és körtén, ezzel egyidejűleg a gyümölcshullás is folyamatos, házi kertben intenzív. A **darazsak és poloskák** kártétele növekvő.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása még tart, de csökkenő szintű, 4-6 db imágó/csapda/3 nap fogással.

SZŐLŐ

Növényfenológia: érés-szüret

Szőlőben a **peronoszpóra** fertőzésveszélye a múlt héten csökkent, de a fiatal leveleken intenzív és tömeges a beteg foltok sporulálása. Házi kertben (közepes) erős mértékű lombfertőzöttség jellemző.

A **lisztharmat** terjedése folyamatos a leveleken. A gyakori tünetmegjelenés (érzékeny fajtában ~50-60 %-os lombfertőzöttség) gyenge és közepes szintű. A kazmotéciumok képződése, érése felgyorsult.

A **szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazmás betegség** terjedése folyamatos az ültetvényekben, a tünetek jól láthatók, felismerhetők. A tünetes (és/vagy megjelölt) tőkétet mihamarabb el kell távolítani.

DIÓ

Növényfenológia: burok felrepedése-érés

Dióban még folyamatos, a múlt heti fogásokhoz képest, csökkenő számú a **nyugati dióburok-fúrólégy rajzása**. A fogás 5-21 db imágó/csapda/hét között változik. Folyamatos de már csökkenő intenzitású a tojásrakás. A lárvák kártétele viszont ugrásszerűen emelkedett, gyakorivá vált, az elfeketedett termések hullásával egyidejűleg.

Egyéb:

Házi kertben a **poloskák** és **csigák** nagy tömege okoz számottevő kárt. Paprikán, paradicsomon átlagosan 3 db poloska/termés a kártevő sűrűség. A csigák a paprika bogó kirágásával okoznak tetemes kárt. Tojásrakásuk megkezdődött, folyamatos.

Zalaszentlőrinc, 2023. szeptember 18.

Tűh Annamária
előrejelző